

[Undervisningsministeren.]

af den ene Afdeling have Tilsynet. Men det vilde være urimeligt at fastsætte, at det i alle Tilfælde skulde være Lederen af den tyske Afdeling, der skulde have dette Tilsyn, og navnlig, naar den var meget mindre end den danske. Man har gennemgaaende fulgt den Regel, at den rent praktiske Ledelse i saa Tilfælde tilkommer den af Lærerne, hvis Afdeling har de fleste Børn, og denne Ordning forekommer mig ogsaa rimelig og naturlig.

I Punkt b) kræves Uddannelse paa tyske Lærestalter for Lærere ved tysksprogede Folkeskoler. Som den ærede Forslagsstiller oplyste, er den nuværende Ordning den, at der ad to Veje skaffes Lærere til de tyske Skoler: Der høves til Raadighed dels dansk uddannede Lærere med Tysk som Supplement, dels tysk uddannede Lærere med dansk Supplement. Denne Ordning er hjemlet ved den nugældende Lovs § 17, sidste Stykke, og den giver, saa vidt jeg kan se, det tyske Mindretal alt, hvad det kan forlange, navnlig da dette Mindretal ved Besættelsen af Lærerembederne har afgørende Indflydelse paa, hvem der skal vælges. Og ved en Bestemmelse som den her foreslaaede vilde man snarest skabe nye Vanskeligheder for dette Mindretal, og det synes jeg ikke, der er nogen Grund til. Hvis man nemlig ved Loven udelukker den ene af de Grupper, man nu kan ty til for at faa Lærere til de tysksprogede Skoler, betyder det jo, at der er ringere Udvalg af Lærere. Der kan da meget vel komme til at foreligge dette, at den ene Gruppe, de tyske Lærere med dansk Supplement, ikke byder velegnede Lærerkrafter, medens saadanne, som ogsaa den tyske Kreds maatte ønske, findes i den anden Gruppe, den, som man nu tænker paa at udelukke.

I Punkt c) kræves, at hvor der i en Kommune ikke er Betingelser for Oprettelse af en tysk Skoleafdeling, skal en anden Kommune være forpligtet til at optage de Børn, der maatte ønske tysksproget Undervisning, og dette Krav skal kunne stilles til den nærmest liggende Kommune, hvor der findes en tysksproget Skole. Denne Kommune behøver altsaa ikke at være en Nabokommune, og der er derfor vel nok nogen Uklarhed i Forslagets Tekst, naar det videre siges, at denne Kommunes Forpligtelser omfatter Børn af Nabokommunerne. Den nærmest liggende Kommune med tysksproget Undervisning behøver jo ikke at være Nabo til den Kommune, der har de Børn, der skal anbringes. I den nugældende Lov hedder det i § 21, Stk. 4, at hvor For-

holdene tillader det, kan Børn fra flere Skoler samles til en Undervisning med Tysk som Undervisningssprog, uanset om den Skole, der her bliver Tale om, ligger udenfor den Kommune, hvortil Børnene ellers hører. Ordningen skal, som den ærede Forslagsstiller nævnte, ganske vist ske ved Forhandling med de paagældende Skolekommissioner og Kommunalbestyrelser. Jeg tror ikke, denne Bestemmelse i Skoleloven er blevet anvendt noget Sted, men det vilde forekomme mig, at den kunde tilfredsstille de Krav, der med Billighed kan stilles om tysk Undervisning for et ringe Antal Børn. Som Forslaget her er stillet med Forpligtelse for Staten til at afholde alle Udgifter ved denne Særundervisning, finder jeg det for vidtgaaende.

I Punkt d) bestemmes, at der skal undervises i Tysk i en dansksproget Skole, naar Forældrene til 10 skolepligtige Børn andrager derom, og at Staten skal betale alt, hvad det koster. I den nugældende Lov staar der i § 21, sidste Stykke, at der efter Skolekommissionens Bestemmelse kan indføres tvangfri Undervisning i Tysk i det Omfang, som nærmere bestemmes i Undervisningsplanen. Denne Bestemmelse har været benyttet i stort Omfang og, saa vidt jeg skønner, med betydelig Beredvillighed fra Skolekommissionernes Side. Skolestatistikken for de sønderjydske Amter giver herom for Aaret 1927 følgende Oplysninger — for Aabenraa Amt er Oplysningerne fra Beretningen for 1926 —:

„I Haderslev Amt gaves Tyskundervisning i 25 danske Skoler med i alt 64 Klasser. Der har deltaget 1474 Børn, og i 3 af Skolerne har man givet denne Undervisning for mindre end 10 Børn. I Aabenraa Amt har Tyskundervisning været givet i 25 Klasser til ialt 591 Børn; Antallet af deltagende Børn har her i 2 Tilfælde været under 10. I Sønderborg Amt i 78 Klasser til i alt 1419 Børn; her i eet Tilfælde til under 10 Deltagere. I Tønder Amt gaves Tyskundervisning i 33 danske Skoler.“

Jeg mener da ikke, der er Grund til at indføre nye Bestemmelser angaaende denne Tyskundervisning, navnlig ikke til at paalægge Staten at afholde alle Udgifter ved en saadan Undervisning. Som Forslaget er formet, synes det mig nu særdeles vidtgaaende og fordringsfuldt. Altsaa, saa snart der kan blive 10 Børn til en saadan Undervisning i en Skole, skal Undervisningen etableres. Det er muligt, at Kravet bliver rejst af ganske faa, f. Eks. af 3 Hjem, der tilsammen har de 10 Børn; de 10 Børn er